

Briselē, 5.1.2021.
COM(2021) 1 final

2020/0372 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

**par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem Starptautiskās Jūras dzīļu pārvaldes
padomes un asamblejas sanāksmēs**

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA PRIEKŠMETS

Šis priekšlikums ir par lēmumu, ar kuru nosaka nostāju, kas Starptautiskās Jūras dzīļu pārvaldes padomes un asamblejas sanāksmēs Savienības vārdā jāieņem saistībā ar paredzēto konvencijas apgabala minerālresursu apguves noteikumu (ISBA/25/C/WP.1) un ar tiem saistīto standartu un vadlīniju pieņemšanu un īstenošanu.

2. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

2.1. Konvencijas apgabala minerālresursu apguves noteikumu projekts

Konvencijas apgabala minerālresursu apguves noteikumu ("noteikumu") projekta mērķis ir ļaut darbuzņēmējiem pāriet no konvencijas apgabala minerālresursu izpēti uz šo resursu apguvi. Starptautiskās Jūras dzīļu pārvaldes Juridiskās un tehniskās komisijas sagatavotais noteikumu projekts tika izplatīts 2019. gada martā, un patlaban to apspriež Starptautiskās Jūras dzīļu pārvaldes padomē. Noteikumu projekts sagatavots saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Jūras tiesību konvencijas (*UNCLOS*) XI daļu un saskaņā ar nolīgumu par *UNCLOS* XI daļas īstenošanu. Noteikumu projekts paredz, ka dažus konkrētus jautājumus risina saskaņā ar standartiem vai ņemot vērā vadlīnijas, kas abos gadījumos vēl jāizstrādā Starptautiskās Jūras dzīļu pārvaldes struktūrām. Standarti būs darbuzņēmējiem un Starptautiskajai Jūras dzīļu pārvaldei juridiski saistoši, bet vadlīnijām būs rekomendējošs raksturs. Eiropas Savienība ir *UNCLOS* puse¹. Ievērojot Padomes 1998. gada 23. marta Lēmuma 98/392/EK 2. pantu, nostājas, ko Savienība un tās dalībvalstis ieņem Starptautiskās Jūras dzīļu pārvaldes iestādēs, tiek saskaņotas saskaņā ar III pielikumā norādīto procedūru².

2.2. Starptautiskās Jūras dzīļu pārvaldes padomes sanāksmes

Padome ir Starptautiskās Jūras dzīļu pārvaldes izpildstruktūra. Tieši Starptautiskās Jūras dzīļu pārvaldes padomē noteikumus apspriež, pēc tam tie tiks pieņemti un vēl pēc tam galīgā apstiprinājuma saņemšanai tos iesniegs Starptautiskās Jūras dzīļu pārvaldes augstākajai un politiskajai struktūrai — asamblejai —, kurā ietilpst 167 locekļi un Eiropas Savienība. Līdz asamblejas apstiprinājuma saņemšanai Starptautiskās Jūras dzīļu pārvaldes padome noteikumus piemēros provizoriski. Būdamā *UNCLOS* puse, ES automātiski ir Starptautiskās Jūras dzīļu pārvaldes asamblejas locekle un novērotāja Starptautiskās Jūras dzīļu pārvaldes padomē, kurā ir 36 locekļi, ko ievēlējusi asambleja. Lēmumi Starptautiskās Jūras dzīļu pārvaldes padomē parasti būtu jāpieņem vienprātīgi. Ja nekādi pūliņi pieņemt vienprātīgu lēmumu nav vainagojušies panākumiem, lēmumus par procedūras jautājumiem pieņem ar klātesošo un balsojošo locekļu balsu vairākumu, bet lēmumus par jautājumiem pēc būtības pieņem ar klātesošo un balsojošo locekļu divu trešdaļu balsu vairākumu. Tā kā Starptautiskās Jūras dzīļu pārvaldes padomē ES ir novērotāja, tai nav balsstiesību. Tomēr ES ir līdzdalības tiesības un balsstiesības Starptautiskās Jūras dzīļu pārvaldes asamblejā.

¹ Padomes Lēmums 98/392/EK (1998. gada 23. marts) par Eiropas Kopienas parakstīto ANO 1982. gada 10. decembra Jūras tiesību konvenciju un 1994. gada 28. jūlija Nolīgumu par minētās konvencijas XI daļas īstenošanu (OV L 179, 23.6.1998., 1. lpp.).

² Parastā procedūra attiecībā uz nostājām jautājumos, kas ir Kopienas kompetencē; Līguma par Eiropas Savienību V sadaļas reglamentētā procedūra attiecībā uz jautājumiem, kas saistīti ar Eiropas Savienības ārpolitiku.

2.3. Paredzētā noteikumu provizoriskā pieņemšana Starptautiskās Jūras dzīļu pārvaldes padomē

Pirmais noteikumu projekts tika iesniegts Starptautiskās Jūras dzīļu pārvaldes padomes 23. sesijā 2017. gada augustā. Starptautiskās Jūras dzīļu pārvaldes Juridiskā un tehniskā komisija, kā arī padome bija ieplānojušas noteikumu apspriešanu pabeigt līdz 2020. gadam, tomēr Covid-19 pandēmijas dēļ padomes 26. sesija, kas bija paredzēta 2020. gada jūlijā, ir atlikta līdz turpmākam paziņojumam.

Paredzētie noteikumi būs pusēm juridiski saistoši saskaņā ar *UNCLOS* un 1994. gada nolīgumu par *UNCLOS* XI daļas īstenošanu.

2.4. Paredzētā noteikumu apstiprināšana Starptautiskās Jūras dzīļu pārvaldes asamblejā

Tiklīdz Starptautiskās Jūras dzīļu pārvaldes padome būs pabeigusi noteikumus apspriest un varēs tos provizoriski pieņemt, noteikumus iesniegs Starptautiskās Jūras dzīļu pārvaldes asamblejai uz izskatīšanu un galīgo apstiprināšanu.

3. SAVIENĪBAS VĀRDĀ IEŅEMAMĀ NOSTĀJA

Paredzētie noteikumi attiecas arī uz materiāltiesiskiem jautājumiem, kuros Savienībai ir ārējā kompetence saskaņā ar LESD 3. panta 2. punktu.

Konkrēti, ES kompetencē ir tās noteikumu daļas, kas attiecas uz jūras vides aizsardzību. Vadoties pēc LESD 3. panta 2. punkta struktūras, katrā atsevišķā gadījumā Savienībai ir ārējā kompetence. Pirmkārt, jo *UNCLOS* noteikumi par jūras vidi ir paredzēti leģislatīvajā aktā, ar ko *UNCLOS* tiek noslēgta Savienības vārdā³. Otrkārt, jo Savienības rīcība attiecībā uz noteikumiem ir nepieciešama, lai Savienība varētu īstenot savu iekšējo kompetenci, piemēram, iegūto vidisko kompetenci. Visbeidzot, Savienībai ir ārējā kompetence, jo daži noteikumu elementi var ietekmēt ES kopīgos noteikumus vai mainīt to darbības jomu. Šajā gadījumā dažas noteikumu projekta (vai ar tiem saistīto standartu un vadlīniju) daļas aptver vai var ietekmēt ES *acquis* (jo īpaši attiecībā uz ES sekundārajiem tiesību aktiem vides jomā un citiem starptautiskiem nolīgumiem, kuros ES ir pilntiesīga puse), un tas piešķir ES — dažos gadījumos ekskluzīvu — kompetenci attiecībā uz šīm konkrētajām daļām.

Līdz ar to ES ir tiesības Starptautiskajā Jūras dzīļu pārvaldē ieņemt nostāju attiecībā uz relevantajām noteikumu daļām, kas izklāstītas šajā paziņojumā, un attiecībā uz saistītajiem standartiem un vadlīnijām. Turklāt lojālas sadarbības princips prasa, lai Starptautiskās Jūras dzīļu pārvaldes procedūrās dalībvalstis iesaistītos noteiktā veidā.

Nostāju, kas Savienības vārdā jāieņem Starptautiskās Jūras dzīļu pārvaldes padomes un asamblejas sanāksmēs, ierosināts noteikt saskaņā ar divpakāpju pieeju. Padomes lēmumā tiks izklāstīti Savienības nostājas vadošie principi un orientējošie norādījumi, un pēc tam šī nostāja neoficiālos Komisijas dokumentos, kuri jāapspriež Padomes darba grupā, tiks pielāgota katrai sanāksmei.

Šajā lēmumā ir iestrādāti *UNCLOS* principi un Eiropas zaļā kursa⁴ un Biodaudzveidības stratēģijas⁵ mērķi, kā aicināts Padomes secinājumos par globālā bioloģiskās daudzveidības satvara laikposmam pēc 2020. gada sagatavošanu un Konvenciju par bioloģisko daudzveidību (*CBD*)⁶.

³ Padomes Lēmums 98/392/EK.

⁴ COM(2019) 640 final.

⁵ COM(2020) 380 final.

⁶ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-15272-2019-INIT/lv/pdf>

Juridiskais pamats

3.1. Procesuālais juridiskais pamats

3.1.1. Principi

Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 218. panta 9. punktā paredzēti lēmumi, ar kuriem nosaka “*nostāju, kas Savienības vārdā jāapstiprina kādā ar nolīgumu izveidotā struktūrā, ja šāda struktūra ir tiesīga pieņemt lēmumus ar juridiskām sekām, izņemot lēmumus, kas papildina vai groza attiecīgajā nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu*”.

Jēdziens “*lēmumi ar juridiskām sekām*” ietver aktus, kam ir juridiskas sekas saskaņā ar starptautisko tiesību normām, kuras reglamentē attiecīgo struktūru. Tas ietver arī instrumentus, kam nav saistoša spēka saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, bet kas “*var būtiski ietekmēt Savienības likumdevēja pieņemtā tiesiskā regulējuma saturu*”⁷.

3.1.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

Starptautiskās Jūras dzīļu pārvaldes padome un asambleja ir divas no trim galvenajām ar UNCLOS 158. pantu izveidotās pārvaldes struktūrām.

Noteikumi, kurus Starptautiskās Jūras dzīļu pārvaldes padome pieņem provizoriski, ir akts ar juridiskām sekām. Arī šo noteikumu galīgā apstiprināšana, ko veic Starptautiskās Jūras dzīļu pārvaldes asambleja, ir akts ar juridiskām sekām. Paredzētais akts atbilstoši UNCLOS 145., 153. un 162. pantam un nolīgumam par UNCLOS XI daļas īstenošanu būs saistošs saskaņā ar starptautiskajām tiesībām.

Paredzētais akts nepapildina un negroza nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu.

Tāpēc ierosinātā lēmuma procesuālais juridiskais pamats ir LESD 218. panta 9. punkts.

3.2. Materiālais juridiskais pamats

3.2.1. Principi

Lēmumam, ko pieņem saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu, materiālais juridiskais pamats galvenokārt ir atkarīgs no tā, kāds mērķis un saturs ir paredzētajam aktam, attiecībā uz kuru Savienības vārdā tiek ieņemta nostāja.

3.2.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

Paredzētā akta galvenais mērķis un saturs attiecas uz vides rīcībpolitiku.

Tāpēc ierosinātā lēmuma materiālais juridiskais pamats ir LESD 191. pants.

3.3. Secinājums

Ierosinātā lēmuma juridiskajam pamatam vajadzētu būt LESD 191. pantam, lasītam saistībā ar 218. panta 9. punktu.

⁷ Tiesas spriedums, 2014. gada 7. oktobris, Vācija/Padome, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61.–64. punkts.

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem Starptautiskās Jūras dzīļu pārvaldes padomes un asamblejas sanāksmēs

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 191. pantu, lasītu saistībā ar 218. panta 9. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Ar Padomes 1998. gada 23. marta Lēmumu 98/392/EK Savienība ir noslēgusi Apvienoto Nāciju Organizācijas Jūras tiesību konvenciju (*UNCLOS*) un 1994. gada 28. jūlija nolīgumu par minētās konvencijas XI daļas īstenošanu ("nolīgums").
- (2) Saskaņā ar *UNCLOS* 162. panta 2. punkta o) apakšpunkta ii) punktu Starptautiskās Jūras dzīļu pārvaldes padome, gaidot apstiprinājumu no asamblejas un ņemot vērā Juridiskās un tehniskās komisijas vai citas attiecīgas padotās struktūras ieteikumus, ir tiesīga pieņemt un provizoriski piemērot pārvaldes normas, noteikumus un procedūras, kā arī to grozījumus. Šīs normas, noteikumi un procedūras attiecas uz minerālresursu meklēšanu, izpēti un apguvi konvencijas apgabalā, kā arī uz pārvaldes finanšu un iekšējo pārvaldību.
- (3) Starptautiskās Jūras dzīļu pārvaldes padome savās nākamajās sanāksmēs pieņems noteikumus par minerālresursu apguvi konvencijas apgabalā.
- (4) Saskaņā ar *UNCLOS* 160. panta 2. punkta f) apakšpunkta ii) punktu Starptautiskās Jūras dzīļu pārvaldes asambleja ir tiesīga izskatīt un apstiprināt pārvaldes normas, noteikumus un procedūras, kā arī to grozījumus, kurus padome provizoriski pieņemusi saskaņā ar 162. panta 2. punkta o) apakšpunkta ii) punktu. Minētās normas, noteikumi un procedūras attiecas uz minerālresursu meklēšanu, izpēti un apguvi konvencijas apgabalā, kā arī uz pārvaldes finanšu un iekšējo pārvaldību.
- (5) Paredzētie noteikumi Savienībai — *UNCLOS* un nolīguma par *UNCLOS* XI daļas īstenošanu līgumslēdzējai pusei — būs saistoši, tāpēc ir lietderīgi noteikt nostāju, kas Savienības vārdā jāieņem Starptautiskās Jūras dzīļu pārvaldes padomē un asamblejā.
- (6) Nostāju, kas Savienības vārdā jāieņem Starptautiskās Jūras dzīļu pārvaldes padomē un asamblejā, ir lietderīgi noteikt arī tāpēc, ka konvencijas apgabala minerālresursu apguves noteikumi būs Savienībai saistoši un spēs būtiski ietekmēt Savienības tiesību aktu saturu, jo īpaši jūras vides aizsardzības jomā.
- (7) Ar jūras vides aizsardzību saistītajos jautājumos ES un tās dalībvalstīm jāievēro piesardzības princips (LESD 191. pants) un ekosistēmiska pieeja (Direktīvas 2008/56/EK 3. panta 4. un 5. punkts, 10. pants un I un VI pielikums; Regulas (ES) Nr. 1380/2013 2. panta 3. punkts; Direktīvas 2014/89/ES 5. pants). Šis

tiesiskais regulējums saturiskā ziņā pamato ierosināto Savienības vārdā ieņemamo nostāju.

- (8) Savienībai Starptautiskās Jūras dzīļu pārvaldes padomē ir novērotājas statuss un attiecīgi ierobežotas iespējas paust nostāju, tāpēc Savienības nostāja jāpauž Savienības dalībvalstīm, kas ir Starptautiskās Jūras dzīļu pārvaldes padomes locekles,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Nostāja, kas Savienības vārdā jāieņem Starptautiskās Jūras dzīļu pārvaldes padomes un asamblejas sanāksmēs, ir izklāstīta pielikumā.

2. pants

Kad Savienībai novērotājas statusā nav iespējas pilnā mērā paust savu 1. pantā minēto nostāju, kas tai jāieņem Starptautiskās Jūras dzīļu pārvaldes padomes sanāksmēs, šo nostāju pauž un uztur spēkā Savienības dalībvalstis, kas ir Starptautiskās Jūras dzīļu pārvaldes padomes locekles.

3. pants

Šis lēmums ir adresēts Komisijai un dalībvalstīm.

Briselē,

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*